

KISTELEPÜLÉSI KÖNYVTÁRI ELLÁTÁS – ÚJ KÖNTÖSBEN

Megújulás előtt áll a Zala megyei települési könyvtári ellátás; a korábban kialakított működési és együttműködési formák ugyanis részben jogszabályellenessé, részben finanszírozhatatlanná váltak, ezért a megyei és a városi könyvtárak már az elmúlt években keresni kezdték a könyvtári szolgáltatások nyújtásának lehetséges módozatait.

A megyei szakfelügyeleti vizsgálatok egyre gyakrabban mutatták ki, hogy a települések többsége nem tudja vállalni a nyilvános könyvtár működtetésének törvényes formáját, az önálló /vagy részben önálló/ intézmény fenntartását, és nagyon alacsony működési, dokumentumbeszerzési forrásokat tudnak csak biztosítani.

A hálózati könyvtári szolgáltatások költségeit támogató megyei könyvtár is csak egyre nagyobb nehézségek árán, a saját működési feltételeinek romlása mellett tudja finanszírozni a zalai önkormányzati könyvtári rendszer fenntartását.

A megoldást e zsákutcás helyzetből az a lehetőség kínálja, hogy a létrejövő többcélú kistérségi társulások felvehetik feladataik közé a „mozgókönyvtári” feladatok ellátását is, ha a kistérség területéről kellő számú könyvtári szolgáltatóhely ellátására kötnek szerződést az önkormányzatok.

A megye könyvtárosai számára már 2004-től szerveztünk továbbképzéseket az új típusú szerveződések megismertetésére, létrehozására, de az átállás csak igen nehezen indult be. Ennek oka részben a tapasztalatok hiánya, részben a kistérségi társulások húzódozása volt / a zalaegerszegi kistérségben pl. csak 2005 végén alakult meg a társulás, a lenti kistérségben elhúzódó viták tették lehetetlenné a szolgáltatás bevezetését/. Egyedül a nagykanizsai kistérségben vették fel 2004-ben a feladatot, de ott is csak hat településen indult el a szolgáltatás – elkészült viszont egy, az egész kistérségi könyvtári rendszert átfogó adatbáziskezelő rendszer, a NagyKar, melynek működése már az elektronikus könyvtári világ irányába mutat. A szomszédos Vas megyében, ahol a könyvtárak többsége nem szerepelt a Nyilvános Könyvtárak Jegyzékén, már korábban megindult a kistérségi társulások keretei között végzett könyvtári ellátás – döntően az egykori ellátórendszerek bázisán, azok kapcsolatrendszerét, tapasztalatait, sőt dokumentumállományát felhasználva.

2006 elején Zala megyében is felgyorsultak az események, több kistérségi társulás is jelezte, hogy felvennie céljai közé a mozgókönyvtári ellátást. Ezt elősegítendő, a Deák Ferenc Megyei Könyvtár, az MKE Zala Megyei Szervezetének támogatásával május 15-én konferenciát rendezett, melynek keretében Vas és Zala megyei könyvtárosok számoltak be eddigi tapasztalataikról. Részt vettek a tanácskozáson a megyei önkormányzat és a kistérségek képviselői is, valamint több Veszprém megyei könyvtárvezető. Azóta a hat zalai kistérségből már ötben folyik a könyvtári ellátás szervezése.

A következő lapokon a celldömölki könyvtár vezetőjének, Németh Tibornak az előadását tesszük közzé, aki a működési tapasztalatok mellett már a rendszer „kritikáját” is meg tudta fogalmazni – reméljük, tanulságos lesz.

Kiss Gábor

A többcélú kistérségi társulások szerepe a kistelepülések könyvtári ellátásában

A szakmai konferencia programja:

Köszöntő. *A konferenciát megnyitja: Vajda László osztályvezető (Zala Megyei Önkormányzat)*

A kistelepülési könyvtári ellátás helyzete Zala megyében. *Előadó: Sebestyénne Horváth Margit (Deák Ferenc Megyei Könyvtár, Zalaegerszeg)*

A körmendi kistérségi könyvtári ellátás kialakításának tapasztalatai. *Előadó: Mecsériné Doktor Rozália*

Merre mozog a kemenesaljai könyvtári ellátórendszer? *Előadó: Németh Tibor*

A kistérségi ellátás új formái Nagykanizsán.

1. **A NAGYKAR.** *Előadó: Czupi Gyula*

2. **Teljes könyvtár-ellátási szolgáltatás.** *Előadó: Kardos Ferenc*

Kerekasztal-beszélgetés. *Vezeti: Kiss Gábor*

